

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 292/08-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., so sídlom B., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia slobody prejavu a práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co375/05 zo 17. januára 2007 v časti jeho potvrdzujúceho výroku a takto

rozhodol:

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Obchodná spoločnosť R., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), v sťažnosti doručenej Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. mája 2007 namietala, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 375/05 zo

17. januára 2007 v časti jeho potvrdzujúceho výroku bola porušená sloboda prejavu a právo na informácie podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľka je žalovaná v spore o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy, v ktorom Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 245/03 z 2. februára 2005 tak, že jej uložil povinnosť písomne sa navrhovateľovi ospravedlniť a zaplatiť mu peňažnú sumu 100 000 Sk. Okresný súd dospel k záveru, že sťažovateľka tým, že uverejnila meno a priezvisko navrhovateľa a jeho syna v článku uverejnenom 24. októbra 2001 v denníku N. pod názvom: „*Vyšetrovací spis putuje po kraji ako horúci zemiak*“, porušila právo navrhovateľa na ochranu osobnosti. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvého stupňa sčasti zmenil tak, že výrok o ospravedlnení potvrdil a vo zvyšku návrh zamietol.

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa sťažovateľky porušil jej právo na zákonného sudcu, slobodu prejavu, právo na informácie, právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces.

Právo na zákonného sudcu bolo porušené tým, že o návrhu na ochranu osobnosti rozhodoval okresný súd, ktorý posúdil svoju miestnu príslušnosť podľa § 87 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Krajský súd sa s jeho právnym názorom stotožnil. Sťažovateľka od počiatku namietala voči miestnej príslušnosti okresného súdu a tým aj voči príslušnosti krajského súdu. Po uvedení príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku sťažovateľka poukázala na to, že navrhovateľ v podanej žalobe na súde opieral miestnu príslušnosť súdu o § 87 písm. c) OSP, hoci v danom prípade neboli splnené podmienky miestnej príslušnosti podľa citovaného zákonného ustanovenia. Na uvedenom základe preto došlo k porušeniu práva na zákonného sudcu garantovaného čl. 48 ods. 1 ústavy, pretože o veci rozhodol sudca okresného súdu a sudcovia krajského súdu, hoci tieto súdy však neboli miestne príslušné rozhodnúť.

Porušenia slobody prejavu a práva na informácie sa dopustil krajský súd tým, že (stotožniac sa s právnym názorom okresného súdu) dospel k záveru, že sťažovateľka zasiahla do práva navrhovateľa na ochranu osobného súkromia, keď uverejnila meno a priezvisko navrhovateľa a jeho syna v článku denníka N. so zdôraznením a opisom tragédie, ktorá sa stala v rodine navrhovateľa.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že súčasťou práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces je aj riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu. Účastník konania má právo na to, aby sa súd vysporiadal s jeho argumentmi (námietkami), ktoré sú relevantné. Krajský súd porušil uvedené práva sťažovateľky tým, že sa nevysporiadal s jej argumentmi.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nálezh :

„1. Krajský súd v PREŠOVE rozsudkom sp. zn. 1 Co 375/05 zo dňa 17. 01. 2007 porušil

1.1. právo sťažovateľa na slobodu prejavu a právo na informácie zaručené čl. 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 1, 2 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd,

1.2. právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd,

1.3. právo sťažovateľa na zákonného sudcu zaručené čl. 48 ods. 1 Ústavy SR.

2. Rozsudok Krajského súdu v PREŠOVE sp. zn. 1 Co 375/05 zo dňa 17. 01. 2007 v časti výroku, ktorým Krajský súd v PREŠOVE potvrdil výrok rozsudku Okresného súdu PREŠOV sp. zn. 9 C 245/03 zo dňa 02. 02. 2005 o uložení povinnosti písomne sa ospravedlniť žalobcovi, sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

2. V rámci prípravy na predbežné prerokovanie veci si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 9 C 245/2003, z ktorého inter cetera zistil, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu v časti, v ktorej krajský súd žalobu zamietol, podal navrhovateľ

dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 5 Cdo 185/2007 z 26. septembra 2007 rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Následne krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 Co 180/2007 z 19. mája 2008 potvrdil prvostupňový rozsudok a sťažovateľku zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 25. júla 2007 dovolanie, ktoré odôvodnila ustanovením § 237 písm. f) OSP.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd nepreskúmava, či v konaní vedenom všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, pretože to je v právomoci všeobecných súdov v rámci konaní o opravných prostriedkoch.

Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní vedenom ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi označenými základnými právami alebo slobodami a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov a postupom, ktorý im predchádzal. V takom prípade ústavný súd považuje sťažnosti za zjavne neopodstatnené a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ich odmietne. Zjavná neopodstatnenosť teda znamená, že už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nezistí žiadnu reálnu možnosť porušenia základného práva alebo základnej slobody napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne postupmi, ktoré im predchádzali v konaní vedenom orgánmi verejnej moci, osobitne v konaní vedenom všeobecnými súdmi.

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa čl. 26 ods. 4 ústavy slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Podľa čl. 10 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice (ods. 1). Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti, aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci (ods. 2).

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd už uviedol, že: „Predpokladom uplatnenia práva na spravodlivý proces, ktoré sa zaručuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, je nezávislosť a nestrannosť súdu. Formuláciou

uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru“ (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

III.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Co 375/05 zo 17. januára 2007 v časti jeho potvrdzujúceho výroku

Z obsahu sťažnosti a z vyžiadaného súvisiaceho spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka je žalovanou v spore o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy. V tejto veci okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 245/03 z 2. februára 2005 tak, že jej uložil povinnosť písomne sa navrhovateľovi ospravedlniť a zaplatiť mu peňažnú sumu 100 000 Sk. Okresný súd dospel k záveru, že sťažovateľka tým, že uverejnila meno a priezvisko navrhovateľa a jeho syna v článku uverejnenom 24. októbra 2001 v denníku N. pod názvom: „*Vyšetrovací spis putuje po kraji ako horúci zemiak*“, porušila právo navrhovateľa na ochranu osobnosti.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obaja účastníci. Žalobca svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa zoberal v celom rozsahu späť, a preto odvolací súd odvolacie konanie o odvolaní žalobcu zastavil. Žalovaná (sťažovateľka) v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa proti výrokom, ktorým bolo žalobe vyhovené, navrhla, aby odvolací súd v tejto časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu príslušnému na konanie alebo aby v tejto časti rozsudok zmenil a žalobu ako nedôvodnú zamietol. Tak ako v priebehu prvostupňového konania, aj v odvolaní žalovaná namietala miestnu nepríslušnosť okresného

súdu s odôvodnením, že v danej veci nebolo možné založiť miestnu príslušnosť podľa § 87 písm. c) OSP. Žalovaná ďalej tvrdila, že rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný, a nie je riadne odôvodnený. Ďalej argumentovala tým, že za osobu verejného záujmu treba považovať nielen žalobcu, ale aj jeho syna ako obeť činu, ktorý sa stíha ako trestný čin. Z toho dôvodu nemožno vo vzťahu k synovi žalobcu, ale ani k žalobcovi dôvodiť neoprávneným zásahom do ich súkromia, pretože uverejnené namietané údaje sa týkali otázok legitímneho verejného záujmu a osôb verejného záujmu a zo strany žalovanej išlo o legitímny výkon slobody prejavu.

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvého stupňa sčasti zmenil tak, že výrok o ospravedlnení potvrdil a vo zvyšku návrh zamietol.

Výhrady sťažovateľky smerujú v prvom rade proti nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku vo vzťahu k výroku ukladajúcemu jej povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Tým malo dôjsť podľa sťažovateľky k porušeniu jej základných práv predovšetkým podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov (čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný), stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať a uplatňovať so zreteľom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle

okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Z odôvodnenia podstatnej časti napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že:

«... právo na ochranu osobnosti prináleží každej fyzickej osobe a popri práve na ochranu života, zdravia, občianskej cti, mena a prejavov osobnej povahy tu patrí aj právo na ochranu osobného súkromia. Intímna sféra osobnosti občana je vo svojej podstate vždy chránená a preto aj pravdivé tvrdenia zasahujú do tejto sféry neoprávnene. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je pritom právne významné, či neoprávnený zásad bol spôsobený napr. nezavinené alebo nevedome, nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov, ale postačuje, že neoprávnený zásad bol spôsobilý vyvolať narušenie chránených práv osobností každej fyzickej osoby.

Vychádzajúc z obsahu článku uverejneného dňa 24. 10. 2001 v denníku N. pod názvom: „Prokuratúra a súdy porušujú ľudské práva šoféra, ktorý je stíhaný za zrazenie syna okresného prokurátora vo S.“, „Vyšetrovací spis putuje po kraji ako horúci zemiak“ je zrejmé, že informácie tam uvedené nesúviseli s výkonom funkcie žalobcu, ktorý je verejným činiteľom, ale poukazovali okrem iného aj na oblasť jeho súkromného života a to konkrétne na okolnosti dopravnej nehody, ktorej obeťou sa stal jeho syn... Tento článok zároveň informoval, že dochádza k porušovaniu ústavných práv obvineného vodiča vo veci, ktorá sa týka syna žalobcu, ktorý pôsobí ako okresný prokurátor vo S.

V závislosti od tohto stavu sa aj odvolací súd stotožnil so záverom prezentovaným súdom prvého stupňa v tom zmysle, že označenie mena a priezviska žalobcu a jeho nebohého syna v takto publikovanom tlačovom médiu s celoslovenskou pôsobnosťou bez jeho súhlasu so zdôraznením a opisom tragédie, ktorá sa stala v jeho rodine, došlo k zásahu do súkromia žalobcu. Dôvodným spôsobom preto súd prvého stupňa rozhodol o povinnosti žalovaného ospravedlniť sa žalobcovi tak, ako to upravuje ustanovenie § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. ...

So zreteľom na prezentované okolnosti odvolací súd... rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného ospravedlniť sa potvrdil ako vecne správny.»

Z citovaného odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že v napadnutej časti bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa tiež na základe právnych dôvodov uvedených okresným súdom.

Z odôvodnenia podstatnej časti rozsudku okresného súdu vyplýva, že:

„... Obrana žalovaného v priebehu celého konania stála na argumente, že žalobca ako Okresný prokurátor vo S. je verejný činiteľ, ako osoba verejného záujmu je povinný zniesť vyššiu mieru zásahu do svojej osobnosti . V tomto prípade je jednoznačne zrejmé, že informácie uvedené v článku o osobe žalobcu nemajú súvislosť s výkonom jeho funkcie verejného činiteľa. Išlo o dopravnú nehodu, ktorej obeťou sa stal syn žalobcu, teda oblasť súkromného života a rodiny žalobcu.

Preto nemôže obstať uvádzaný argument výkonu funkcie verejného činiteľa u žalobcu. Navyiac článok bol uverejnený po dvoch mesiacoch od nehody a cieľom článku bola kritika súdov a prokuratúr vo veci vybavenia sťažnosti väzobné stíhaného občana. Dôkazy predložené žalovaným ako kópie článkov, v ktorých bolo uverejnené plné meno a priezvisko žalobcu, preukazujú, že išlo o články súvisiace s výkonom funkcie okresného prokurátora. Tým je len podčiarknutý rozdiel obsahu týchto informácií o osobe žalobcu, ktorý okrem výkonu verejnej funkcie, má svoje súkromie a svoju rodinu. Nemení na tom nič, ani pripojené články o politikoch a ich deťoch so zverejnením ich plných mien a priezvisk, nemôže to automaticky privodiť záver o oprávnenom postupe žalovaného bez ďalších súvislostí.

Uvedenie plného mena a priezviska žalobcu bez jeho súhlasu, napriek osobnému kontaktu novinára, s dôrazom na osobnú tragédiu žalobcu, čo v krátkom rozhovore s V. D. žalobca povedal a odmietol ďalší rozhovor, je podľa názoru súdu zásahom do jeho súkromia a súkromia jeho rodiny. Písomné ospravedlnenie žalovaného považoval za primeraný nárok. Vzhľadom nato, že syn žalobcu... je nebohý, podľa § 15 OZ žalobca, ako rodič - najbližší príbuzný je oprávnenou osobou na uplatnenie obdobného nároku na ospravedlnenie. ...“.

Odôvodnenie namietaného rozsudku (v spojitosti s rozsudkom okresného súdu) by bolo možné považovať za nepreskúmateľné, iba ak by v daných súvislostiach nebolo

odôvodnené vôbec, resp. keby použité odôvodnenie vecne nesmerovalo k podstate posudzovanej otázky. Za arbitrárne by ho bolo možné pokladať za predpokladu, že by bolo v zrejmom rozpore s platným právom.

O žiaden z uvedených prípadov však v danej veci nejde a ústavný súd konštatuje, že v zásadných otázkach krajský súd zaujal zrozumiteľné a jasné stanovisko a vysporiadal sa s nimi ústavne dostatočne konformným spôsobom.

Ústavný súd v tejto spojitosti dodáva, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje. Vzhľadom na uvedené neexistuje taká súvislosť medzi obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu a základným právom na súdnu ochranu, ako aj právom na spravodlivý proces podľa označených článkov ústavy a dohovoru, ktorá by umožnila vysloviť záver o ich porušení.

Na základe toho ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a práva podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru

Ústavný súd považuje za potrebné opätovne pripomenúť svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosedné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom toho, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod právne normy (II. ÚS 78/05).

Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu nie je ani žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a označenými základnými právami podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy a právom podľa čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru.

Preto je sťažnosť aj v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy

Právo na zákonného sudcu bolo podľa sťažovateľky porušené tým, že o návrhu na ochranu osobnosti rozhodoval okresný súd, ktorý posúdil svoju miestnu príslušnosť podľa § 87 písm. c) OSP, pričom krajský súd sa s jeho právnym názorom stotožnil.

Okresný súd k uvedenému uviedol, že žalovaná má redakciu v sídle okresného súdu, čo potvrdil tiež svedok – novinár V. D. Podľa jeho názoru „... *pri práci na východe Slovenska má v nej k dispozícii celé materiáľno-technické zázemie*“.

Krajský súd v napadnutom rozsudku v tejto súvislosti uviedol, že „... *K námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prešov žalobca opätovne poukazoval na to, že z vykonaného dokazovania plynie, že organizačnou zložkou, ktorú má na mysli ustanovenie*

§ 87 písm. c/ O. s. p. je aj filiálna redakcia žalovanej v P. Vzhľadom na organizačnú štruktúru žalovaného, čo sa týka činnosti filiálnej redakcie v P. a jej využívania aj autorom článku bolo zistené, že spor sa týka z hľadiska podmienok miestnej príslušnosti práve tejto filiálnej redakcie žalovanej. Filiálna redakcia žalovaného v P. je základňou pre činnosť v P. Okresný súd teda neignoroval § 11 O. s. p. a nedošlo k porušeniu práva na zákonného sudcu u žalovaného.“.

Ústavný súd v tejto súvislosti nad rámec už uvedeného (v 1. bode tejto časti odôvodnenia) konštatuje, že výklad dotknutého ustanovenia [§ 87 písm. c) OSP, pozn.] krajským súdom nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento výklad natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. V žiadnom prípade nejde v napadnutom uznesení krajského súdu o taký výklad a takú aplikáciu uvedeného ustanovenia zákona, ktoré by mali odôvodniť oprávnenie ústavného súdu, aby jeho výklad nahradil vlastným alebo aby ho považoval za inak ústavne neudržateľný.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje a predkladá vlastnú právnu analýzu daného stavu, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, arbitrárnosti názoru alebo svojvôli krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Preto je sťažnosť aj v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného ústavný súd rešpektujúc princíp subsidiarity poukazuje na skutočnosť, že námietku nezákonného sudcu (súdu) mohla sťažovateľka účinným spôsobom namietat' aj v ďalšom konaní pred všeobecným súdom (okresným, krajským a najvyšším), a to v súvislosti s ich rozhodovaním po zrušení časti výroku napadnutým rozsudkom krajského súdu.

4. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008